

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาค่าความเที่ยง แบบความคงที่ภายในของ มาตรการวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท์ ที่มีจำนวนรายการคำตอบเป็น 3, 4, 5, 6 และ 7 รายการ และค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำของมาตรการวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท์ ที่มีจำนวน รายการคำตอบเป็น 3, 4, 5, 6 และ 7 รายการ โดยมีช่วงเวลาในการสอบซ้ำ 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรการศึกษา ชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูจันทระเกษม จำนวน 620 คน โดยแบ่งออกเป็น 20 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 31 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู สร้างโดย รองศาสตราจารย์ ดร.เขาวดี วิบูลย์ศรี และ อาจารย์ศิริชัย กาญจนวาสี โดยผู้วิจัย นำมาใช้เฉพาะข้อคำถามเท่านั้น ส่วนคำตอบได้ปรับปรุงให้มีรายการคำตอบทุกข้อคำถาม คือให้มีจำนวนรายการคำตอบ 3, 4, 5, 6 และ 7 รายการ ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้นำแบบวัดไปทดสอบกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ครั้ง โดยเว้นช่วงเวลาระหว่างการ สอบครั้งที่ 1 กับ การสอบครั้งที่ 2 (การสอบซ้ำ) 1 - 4 สัปดาห์ จากนั้นนำผลที่ได้มา ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน ของแบบวัดที่ได้จากการ สอบครั้งที่ 1 และการสอบครั้งที่ 2 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และคำนวณค่าความ เที่ยงแบบสอบซ้ำ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) แล้วทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าความเที่ยงจากการ สอบครั้งเดียว ค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำ โดยใช้สัมประสิทธิ์ซี ของฟิชเชอร์ (Fisher's Z Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน ของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท มีดังนี้

1.1 ในการทดสอบครั้งที่ 1 ค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ที่ได้จากมาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบ 3 ถึง 7 รายการ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่ค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน ที่ได้จากมาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบ 5, 6 และ 7 รายการ จะให้ค่าความเที่ยงในระดับสูงกว่ามาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบ 3 และ 4 รายการ

1.2 ในการทดสอบครั้งที่ 2 ค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ที่ได้จากมาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบ 3 ถึง 7 รายการ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน และค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในที่ได้จากมาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบ 3 - 7 รายการ จะเป็นอิสระจากจำนวนรายการคำตอบ โดยที่ค่าความเที่ยงโดยทั่วไปจะมีค่าสูง

2. ค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำ ของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ที่มีจำนวนรายการคำตอบ 3 - 7 รายการ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าความเที่ยงที่ได้จะเป็นอิสระจากจำนวนรายการคำตอบ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณา ค่าความเที่ยงในแนวของช่วงเวลาแล้ว จะได้ว่า ค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำของมาตราวัดที่ใช้ช่วงเวลาในการสอบซ้ำ 2 และ 3 สัปดาห์ จะให้ค่าความเที่ยงสูงกว่า มาตราวัดที่ใช้ช่วงเวลาในการสอบซ้ำ 1 หรือ 4 สัปดาห์

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับผลของจำนวนรายการคำตอบ และช่วงเวลาในการทดสอบซ้ำที่มีต่อค่าความเที่ยงของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ดังนี้

1. ค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน ของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท

1.1 ในการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่า จำนวนรายการคำตอบที่ต่างกันของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ไม่มีผลทำให้ค่าความเที่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การใช้จำนวนรายการคำตอบแต่ละแบบ ไม่ได้ส่งผลให้ค่าความเที่ยงแตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่า ความแปรปรวนของนักศึกษาแต่ละกลุ่มที่ตอบมาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบต่างกัน มีค่าใกล้เคียงกัน ทำให้ค่าความเที่ยงที่ได้ไม่แตกต่างกัน แม้ว่าค่าความเที่ยงของมาตราวัดจะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ค่าความเที่ยงของมาตราวัดที่คำนวณได้จากกลุ่มตัวอย่างมีค่าเพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนรายการคำตอบเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า การประมาณค่ามาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบมากกว่า น่าจะทำให้ผู้ตอบสามารถประเมินความรู้สึกได้ตรงกับความจริงใจกว่าการประมาณค่ามาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบน้อยกว่า การประมาณค่าจึงน่าจะมีความแม่นยำมากกว่า อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบการวิจัยครั้งนี้ ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนรายงานของลิเคอร์ท (Likert 1932 : quoted in Masters 1974 : 49) และ เร็มเมอร์ และ อีวาร์ท (Remmer Ewart 1941 : quoted in Masters 1974 : 49) ที่ระบุว่า การเพิ่มจำนวนรายการคำตอบเป็นผลให้ค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น

1.2 ในการสอบครั้งที่ 2 ปรากฏว่าจำนวนรายการคำตอบที่ต่างกันของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ไม่มีผลทำให้ค่าความเที่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในการสอบครั้งที่ 1 แต่เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงที่ได้จากการสอบครั้งที่ 2 แล้ว จะเห็นว่า ค่าความเที่ยงโดยทั่วไปจะมีค่าสูง แต่จะเป็นอิสระจากการสอบครั้งที่ 2 แล้ว จะเห็นว่า ค่าความเที่ยงโดยทั่วไปจะมีค่าสูง แต่จะเป็นอิสระจากจำนวนรายการคำตอบ ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจจะเป็นเพราะว่าในการสอบครั้งที่ 2 นี้ มีช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้ตอบอาจมีการเรียนรู้เกิดขึ้นในระหว่างการทดสอบครั้งที่ 2 และหรือการตอบแบบสอบครั้งที่ 2 นี้ ผู้ตอบไม่ได้ตอบจากความจริงใจ แต่ตอบจากความจำ ความระลึกได้จากที่เคยตอบมาแล้วในครั้งที่ 1

2. เกี่ยวกับค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำ ได้ข้อค้นพบสอดคล้องกับการศึกษา

ค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน คือ จำนวนรายการคำตอบที่ต่างกันของมาตราวัด ไม่มีผลทำให้ค่าความเที่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำจะเป็นอิสระจากจำนวนรายการคำตอบ ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าจำนวนรายการคำตอบไม่มีผลต่อการเพิ่มค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำของมาตราวัด ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบของ แมทเทล และจาโคบี (Matell Jacoby 1971 : 657-674) ที่ว่า ค่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำจะเป็นอิสระจากจำนวนรายการคำตอบ นอกจากนี้ยังพบว่า ช่วงเวลา 2 และ 3 สัปดาห์ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการทดสอบซ้ำ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า จำนวนรายการคำตอบ และช่วงเวลาในการทดสอบซ้ำที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการประมาณค่ามาตราวัดทัศนคติ แบบลิเคอร์ท คือ จำนวนรายการคำตอบตั้งแต่ 3 ถึง 7 รายการ และช่วงเวลาในการสอบซ้ำ ควรเป็น 3 ถึง 4 สัปดาห์

ข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้สนใจจะทำการวิจัยต่อไป ขอให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรขยายขอบเขตของการวิจัย โดยเปลี่ยนเครื่องมือที่ใช้วัดเป็นแบบสอบถาม หรือมาตราวัดทัศนคติแบบอื่น ๆ
2. ควรขยายขอบเขตของการวิจัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะแตกต่างกัน เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา ความสามารถ และอื่น ๆ ต่างกันแล้ว จะทำให้ค่าความเที่ยงของมาตราวัดที่มีจำนวนรายการคำตอบตามกำหนดนี้แตกต่างกันหรือไม่
3. ควรที่จะได้ศึกษาและเปรียบเทียบจำนวนรายการคำตอบที่แตกต่างกัน ที่มีต่อค่าความเที่ยงของมาตราวัด เพื่อหาผลสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น